

Alkotmánybíróság részére!

1015 Budapest, Donáti u. 35-45

KÉZBŐL

A Nyíregyházi Közigazgatási és
Munkaügyi Bíróság útján

Nyíregyháza:

Toldi u. 1.

4400

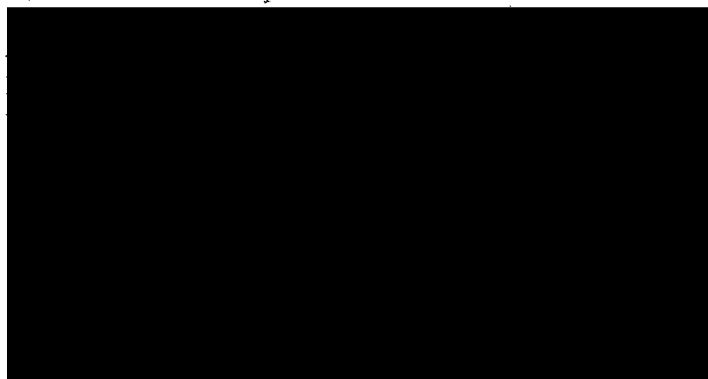
(postacím: 4402 Nyíregyháza, Pf. 41.)

NYÍREGYHÁZI KÖZIGAZGATÁSI ÉS
MUNKÁÜGYI BÍRÓSÁG

2015 JAN 12

2x1 + meglet 2x2

2.11.190/2014/32



felperes, kérelmező

Alkotmányjogi panasza

A Nyíregyházi Törvényszék mint
másodfokú bíróság által
4.Mf.20.163/2014./6. számon hozott
ítélet ellen

Alkotmánybíróság

1015 Budapest
Donáti u. 35-45.

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: <i>IV/316-0/2015</i>	
Érkezett: 2015 JAN 21.	
Példány: <i>2</i>	Kezelőiroda:
Melléklet: <i>1 Kb + 1X3+1X5+1X2 db</i>	<i>[Signature]</i>

Tisztelt Alkotmánybíróság!

■■■■■ szám alatti lakos felperes
4.Mf.20.163/2014./6.ügyiratszámú ■■■■■ a ■■■■■
■■■■■ alperes ellen köztisztviselői jogviszony jogellenes
megszüntetésének megállapítása iránti munkaügyi perben a **Nyíregyházi Törvényszék**, mint
másodfokú bíróság 2014. október 02. napján kelt, részemre 2014. november 14. napján postai
úton kézbesített másodfokú ítélete („Ítélet”) ellen, a **K/1.-es** mellékletként csatolt
meghatalmazással eljáró és kívül jegyzett jogi képviselőm útján a számomra nyitva álló
törvényes határidőn belül

Alkotmányjogi panasszal

élek az Alkotmánybíróságról szóló **2011. évi CLI törvény** (a továbbiakban: **Abtv.**) **27. §-a**
alapján.

I. Eljárási szabályok

Az Ítélet olyan Alaptörvény-ellenes bírói döntés, amely Alaptörvény ellenes módon fejezi be
a bírósági eljárásomat, ezáltal az alábbiakban kifejtettek szerint több, az Alaptörvényben
továbbá az Emberi Jogok Európai Egyezményében biztosított alapjogomat is közvetlenül
sérti. Érintettségem tekintetében nyilatkozom, hogy személyem azonos az Ítélet címzettjének
személyével továbbá, hogy az Ítélet alapjogaimat sérti a lentebb kifejtett módon.

A jelen **panaszomat** az **Abtv.** továbbá az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló **1001/2013.**
(II. 27.) AB. Tü. határozat rendelkezéseinek megfelelően, a törvényes határidőn belül, jogi
képviselőm útján tettem.

Nyilatkozom, hogy az alkotmányjogi panasz illetve a személyes adatai nyilvánosságra
hozatalához nem járulok hozzá.

Álláspontunk szerint a **Nyíregyházi Törvényszék** ítélete **a felperes Alaptörvényben,**
továbbá az Emberi Jogok Európai Egyezményében biztosított emberi jogait súlyosan
sértő módon került meghozatalra.

A Nyíregyházi Törvényszék határozata Alaptörvénybe illetve az EJEE-be ütköző módon jogerősen eldöntötte a felperes indokolás nélküli felmentése ügyében benyújtott keresetét egy olyan ügyben, amelyben a törvényszék eljáró bírói tanácsnak az Alaptörvény vonatkozó rendelkezései alapján, továbbá a T. Alkotmánybíróság joggyakorlata szerint az Alkotmánybíróság eljárását kellett volna kezdeményeznie, ezáltal a döntés több szempontból sérti az alapjogait és ennek megfelelően ellentétes az Alaptörvény rendelkezéseivel a lentebb kifejtett módon.

II. Tényállás:

A rendelkezésemre álló jogorvoslati út igénybevétele, továbbá az alapjogaimat sértő Ítélet előzményei

2.1. 2011. február 7.-én vettem át a felmentésemről szóló határozatot, amely álláspontom szerint jogszabálysértő.

Én 1991.augusztus 1.-től dolgoztam az alperesnél, mint köztisztviselő. Utolsó munkaköröm adóügyi előadó volt.

A felmentésem indoklást nem tartalmazott, mivel közszolgálati jogviszonyomat A Köztisztviselők Jogállásáról szóló 1992.évi XXIII.törvény (továbbiakban: Ktv.) 17.§ (1)-e alapján szüntette meg.

A felperes felmentését követően Magyarország Alkotmánybírósága a 29/2011. (IV. 7.) AB határozatával megállapította a jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítványok alapján a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvénynek a Ktv. módosításáról rendelkező 2010. évi CLXXIV. tv. 1. §-ával megállapított 17. § (1) bekezdése – amely lehetővé tette a köztisztviselői jogviszony munkáltató általi indokolás nélküli megszüntetését – alkotmányellenes, ezért azt megsemmisítette. A megsemmisített rendelkezés a határozat közzétételét követő napon 2011. április 8-tól veszítette hatályát.

A felperes a fentiek alapján keresettel fordult a bírósághoz, amelyben annak megállapítását kérte, hogy a munkáltatói intézkedés jogellenes. Keresetében annak megállapítását is kérte, hogy a munkáltató rendeltetés ellenesen gyakorolta az indokolás nélküli felmentéshez való jogát. Másodlagos kereseti kérelmében annak megállapítását kérte, hogy a felmentése Európai Unió normákba és a Emberi Jogok Európai Egyezményébe ütközik.

Az alperes a kereset elutasítását kérte, ellenkérelmében arra hivatkozott, hogy az általa alkalmazott jogszabály a felperes felmentésekor hatályos volt, így jogszerűen történt a felperes közszolgálati jogviszonyának megszüntetése.

2.2. A Nyíregyházi Munkaügyi Bíróság 2.M.170/2011/26. szám alatt hozott ítéletével a felperes keresetét elutasította. K/3.-as mellékletként csatolva.

Az ítélet ellen az alperes fellebbezést nyújtott be.

2.3. A Nyíregyházi Törvényszék 4.Mf.20.163/2014./6.számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta a felperes keresetét elutasította. K/2.-es mellékletként csatolva.

Az Alkotmánybíróság 29/2011. (IV. 7.) AB határozatának indokolásában (3.4. pont) rámutatott, hogy az Alkotmány 57. § (1) bekezdésében szabályozott általános bírói jogvédelmi garanciákat az Emberi Jogok Európai Egyezményének 6. cikk (1) bekezdése is megköveteli. Az Emberi Jogok Európai Bírósága, amely az utóbbi időkben folytatott gyakorlatában fokozatosan kiterjesztette a 6. cikk (1) bekezdésének alkalmazhatóságát a köztisztviselők közszolgálati jogvitáira is [Vilho Eskelinen és társai v. Finnország no. 63235/00 2007. április 19.; Iordan Iordanov és társai v. Bulgária no. 23530/02 2009. július 2.] a bírósághoz fordulás jogának elemét képező fair eljárásból eredő követelménynek tekinti a hatékony bírói felülvizsgálat követelményét. Nem tekinti hatékonynak a bírói jogvédelmet akkor, ha eljárási vagy anyagi jogi akadálya van annak, hogy a bíróság önálló, érdemi vizsgálatot végezzen, a felek jogairól érdemben döntsön. [Delcourt v. Belgium 1970. január 17. Series A no. 11.; Barbera, Messegué és Jabardo v. Spanyolország 1988. december 6. Series A. no 285-C]

A 29/2011. (IV. 7.) AB határozat 3.4 pontjában szereplő indokolás (amely indokolás azonos tartalmú a 8/2011. (II. 18.) AB határozat 6. pontjában szereplő indokolással) az Egyezmény 6. cikk 1. bekezdésére történő hivatkozással, az azzal kapcsolatos Emberi Jogok Európai Bíróságának joggyakorlata, értelmezése, illetve az abból levezethető elvekre tér ki, de nem hivatkozott arra, hogy a Ktv. 17. § (1) bekezdése az Emberi Jogok Európai Egyezményének 6. cikk 1. bekezdésébe ütközik, azaz sérti a bírósághoz fordulás jogát.”

Mindkét határozat az alkotmányellenességet találta kimondhatónak és nem az EJEE 6. cikk (1) bekezdésébe ütközését a támadott rendelkezéseknek.

Az Alkotmánybíróság a 29/2011. (IV. 7.) AB határozatában a Ktv. 17. § (1) bekezdését a jövőre nézve semmisítette meg. A 35/2012. (VII. 17.) AB határozat a 2011. április 8-tól hatálytalan rendelkezések alkalmazásának kizárására irányuló indítványokat elutasította. Erre figyelemmel az alperes nem valósított meg rendeltetésellenes joggyakorlást, amikor a 8/2011. (II. 18.) AB határozat közzétételét követően határozott a felperes felmentéséről.

A törvényszék álláspontja szerint az MK 95. számú állásfoglalás valamint a Pp. 164. § (1) bekezdése értelmében a felperest terhelte annak kétséget kizáró bizonyítása, hogy az alperes rendeltetésellenesen járt el a felmentése során. A felperes ezen bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget, a tanúk vallomása nem támasztotta alá az általa állítottakat.

III.

Az Alaptörvény vonatkozó rendelkezései

Az Alkotmánybíróság

24. cikk (2) bekezdés

d) alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját;

f) vizsgálja a jogszabályok nemzetközi szerződésbe ütközését.

B) cikk

(1) Magyarország független, demokratikus jogállam.

T) cikk

(3) Jogszabály nem lehet ellentétes az Alaptörvénnyel.

Q cikk

(2-3) bekezdés

Magyarország nemzetközi jogi kötelezettségeinek teljesítése érdekében biztosítja a nemzetközi jog és a magyar jog összhangját. Magyarország elfogadja a nemzetközi jog általánosan elismert szabályait. A nemzetközi jog más forrásai jogszabályban történő kihirdetésükkel válnak a magyar jogrendszer részévé.

II. cikk

Az emberi méltóság sérthetetlen. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz, a magzat életét a fogantatástól kezdve védelem illeti meg.

XII. cikk

(1) Mindenkinnek joga van a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához, valamint a vállalkozáshoz. Képességeinek és lehetőségeinek megfelelő munkavégzéssel mindenki köteles hozzájárulni a közösség gyarapodásához.

XXIII. cikk

(8) Minden magyar állampolgárnak joga van ahhoz, hogy rátermettségének, képzettségének és szakmai tudásának megfelelően közhivatalt viseljen. Törvény határozza meg azokat a közhivatalokat, amelyeket párt tagja vagy tisztségviselője nem tölthet be.

XXVIII. cikk

(1) Mindenkinnek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

(7) Mindenkinnek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.

28. cikk

A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, **erkölcsös és gazdaságos célt** szolgálnak.

IV.

Jogi érvelés. Az Alkotmánybíróság kifogásolt jogszabályi rendelkezés ügyében hozott határozatainak a Nyíregyházi Törvényszék általi Alaptörvény ellenes téves értelmezése annak nemzetközi szerződésbe ütközése

Az **Alaptörvény 25. Cikke** tartalmazza a bíróságok igazságszolgáltatási feladatait, miszerint

„(2) A bíróság dönt

- a) büntetőügyben, magánjogi jogvitában, törvényben meghatározott egyéb ügyben;
- b) a közigazgatási határozatok törvényességéről;
- c) az önkormányzati rendelet más jogszabályba ütközéséről és megsemmisítéséről;
- d) a helyi önkormányzat törvényen alapuló jogalkotási kötelezettsége elmulasztásának megállapításáról.”

A T. Alkotmánybíróság jogértelmezése alapján a bíróságok érdemi ítélkező tevékenységük útján teljesítik fent hivatkozott feladataikat. **Az érdemi ítélkező tevékenység, mint cselekménysorozat mibenlétéhez a T. Alkotmánybíróság interpretálására támaszkodva az alábbiak fejthetők ki.**

„Az ítélkezés szűkebb értelmű jelentése [az Alkotmány 50. § (1) és (2) bekezdésére és a 70/K. §-ra is figyelemmel] a bíróságok olyan tevékenységére utal, amikor jogvitát vagy jogsértést jogszabály alapján bírálnak el, vagy valamely alkotmányos jog megsértésével vagy vélt megsértésével összefüggésben hoznak olyan döntést, mely a jogokra, kötelezettségekre vagy az érintettek törvényes érdekeire érdemi kihatással van. Ez az ítélkező tevékenység alapvetően az ügynek vagy az ügyhöz szorosan kapcsolódó érdemi kérdésnek a jogerős eldöntésére irányul úgy, hogy a bíróság meghozott határozatához maga is kötve van.”

Álláspontunk szerint a felperessel szemben alkalmazott alperesi munkáltatói intézkedés ellentétes az Emberi Jogok és Alapvető Szabadságjogok Védelméről szóló, Rómában 1950. november 4-én kelt Egyezmény (EJEE, melyet Magyarországon az 1993. évi XXXI. tv. hirdetett ki) 6. cikkének (1) bekezdésében és 13. cikkében foglalt rendelkezésekkel is.

A köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvénynek a Ktv. módosításáról rendelkező 2010. évi CLXXIV. tv. 1. §-ával megállapított 17. § (1) bekezdése jogellenességével kapcsolatban hivatkozunk arra a jogilag igen jelentős tényre, hogy

Alkotmánybíróság teljes ülése jogszabály nemzetközi szerződésbe ütközésének, valamint jogszabály alaptörvény-ellenességének vizsgálatára irányuló két bírói kezdeményezés alapján a 98%-os különadó ügyében 2014. február 24-én III/1499/2013. ügyiratszámom határozatot hozott.

A hivatkozott határozatban foglaltak alapján a nemzetközi szerződésbe ütközés vizsgálata az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés f) pontja szerinti hatásköre. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (Abtv.) 32. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés f) pontjában foglalt hatáskörében a jogszabályok nemzetközi szerződésbe ütközése vizsgálatát az indítványozók kezdeményezésére, illetve bármely eljárása során hivatalból végzi.

Az Abtv. 32. § (2) bekezdése értelmében a bíró – a bírósági eljárás felfüggesztése mellett – az Alkotmánybíróság eljárását kezdeményezi, ha az előtte folyamatban levő egyedi ügy elbírálása során olyan jogszabályt kell alkalmazni, amelynek nemzetközi szerződésbe ütközését észleli.

Az Alaptörvény Q) cikkének (2) bekezdése szerint Magyarország nemzetközi jogi kötelezettségeinek teljesítése érdekében biztosítja a nemzetközi jog és a magyar jog összhangját.

Mint ismeretes az Emberi Jogok Európai Bírósága (EJEB) első esetben a K.M.C. kontra Magyarország ügyben a Kjt. 8. § (1) bekezdése alapján 2010. szeptember 27-én indokolás nélkül felmentett volt kormánytisztviselő ügyében ítéletet hozott. A 19.554/11 számú, 2012. július 10-én hozott elmarasztaló ítéletében megállapította a magyar jogrendszer részét képező, EJEE 6. cikkelyének tisztességes eljárásra vonatkozó rendelkezése Magyarország által történő megsértését. Az ítélet 2012. november 19-én véglegessé vált.

Az Emberi Jogok Európai Bírósága maga is utalt arra, hogy a K.M.C. kontra Magyarország ügyében hozott jogerős ítéletének 34. pontjában, hogy a 8/2011. (II. 18.) AB határozat érvrendszere továbbá az abban felhívott strasbourgi precedensei valóban egybevágóak, sőt megfelelnek az Európai Unió Alapjogi Chartájában és az Európai Szociális Chartában foglaltaknak is. Az Alkotmánybíróság már lassan tíz éve kimondta, hogy az Emberi Jogok Európai Bíróságának felfogása a magyar joggyakorlatot alakítja és kötelezi [18/2004. (V. 25.) AB határozat, ABH 2004, 303, 306.] A magyar bírósági rendszer bírái tehát azzal a helyzettel szembesülnek, hogy a jelen esetben a pozitív magyar jog ellentétes a vonatkozó nemzetközi jogi [az Alaptörvény Q) cikke és az Alaptörvény negyedik módosítása óta a Záró és egyes rendelkezések 8. pontjában újra megerősített *pacta sunt servanda* elvével] és az Európai Unió jogrendszerével [az Alaptörvény E) cikke értelmében] is, ráadásul az a strasbourgi és a luxemburgi bírósági gyakorlat fényében ezek a Nyíregyházi Törvényszék ítéletével nem egyeztethetőek össze.

Idézet az EJEB-nak a K.M.C. v. Magyarország ügyben (ügyiratszám: 19.554/11) hozott jogerős ítéletéből:

„31. A Bíróság emlékeztet arra: bevett esetjoga szerint minden olyan egyén támaszkodhat az Egyezmény 6. cikkének 1. bekezdésére, aki úgy véli, hogy jogellenes beavatkozás történt valamely (polgári jogi) jogának gyakorlásába, és aki azt panaszolja, hogy nem volt lehetősége arra, hogy igényét a 6. cikk 1. bekezdésében támasztott követelményeknek megfelelően bíróság elé terjessze (ld. *Le Compte, Van Leuven and De Meyere v. Belgium*, 23 June 1981, § 44, Series A no. 43). A Bíróság

Golder ítéletben adott megfogalmazása szerint a 6. cikk 1. bekezdése a „bíróshoz való jog”-ot tartalmazza, amelynek egyik aspektusát a bírósághoz fordulás joga – azaz polgári jogi ügyekben bírósági eljárás indításának a joga – képezi. (ld. *Golder v. the United Kingdom*, 21 February 1975, § 36, Series A no. 18).

32. E jog azonban nem abszolút, hanem korlátozások alá vethető; a korlátozások hallgatólagosan megengedettek, hiszen a bírósághoz fordulás joga – a jog természetére figyelemmel – állami szabályozást igényel. Ebben a vonatkozásban a Szerződő Államok bizonyos terjedelmű mérlegelési jogkörrel rendelkeznek, bár az Egyezményben foglalt követelmények tiszteletben tartásával kapcsolatos végleges döntés meghozatala a Bíróságra tartozik. A Bíróságnak arról kell meggyőződnie, hogy az alkalmazott korlátozások nem korlátozzák vagy csökkentik az egyén számára biztosított hozzáférést olyan módon vagy olyan mértékben, ami már a jog lényegét sérti. Továbbá, a korlátozás nem felel meg a 6. cikk 1. bekezdésének, ha nem törvényes célt szolgál, és nem áll fenn ésszerű arányossági viszony az alkalmazott eszközök, valamint az elérni kívánt cél között (ld. *Osman v. the United Kingdom*, 28 October 1998, § 147, Reports of Judgments and Decisions 1998-VIII).

33. A Bíróság továbbá megjegyzi, hogy az Egyezmény 6. cikkének 1. bekezdése a Szerződő Államokra hagyja a bírósághoz fordulás jogának az államok igazságügyi rendszerén belüli biztosítására szolgáló eszközök megválasztását. A Bíróságnak csak az a feladata, hogy megbizonyosodjon arról: a Szerződő Államok által választott módszer összhangban áll a tisztességes eljárás követelményeivel. Ebben a vonatkoztatásban emlékeztetni kell arra, hogy az Egyezmény célja „nem teoretikus vagy illuzórikus, hanem gyakorlati és hatékony jogok biztosítása”, továbbá, hogy a munkaügyi perindítás jogának hazai jogban történő fenntartása önmagában nem biztosítja a bírósághoz fordulás jogának hatékony voltát abban az esetben, ha ezt a lehetőséget minden tartalomtól, és így a siker minden reményétől megfosztják (ld., *mutatis mutandis*, *Imbrioscia v. Switzerland*, 24 November 1993, § 38, Series A no. 275).

34. Az adott ügyben a Bíróság észrevételezi, hogy a kérelmezőnek szolgálatból elbocsátott korábbi kormánytisztviselőként elvileg jogában állt az elbocsátás bíróság előtti megtámadása. Mivel azonban a munkáltatónak az elbocsátás tekintetében nem állt fenn indokolási kötelezettsége, a Bíróság szerint elképzelhetetlen, hogy az Alperes munkáltató álláspontjának ismerete nélkül a kérelmező értelmes pert tudott volna indítani. A Bíróság számára ez a jogi konstelláció a lényegétől fosztja meg a kifogásolt kereseti jogot. A Bíróság azt is megjegyzi, hogy az Alkotmánybíróság – amelynek megközelítése részben a Bíróság releváns esetjogán alapult – többek között – jórészt az Európai Unió Alapjogi Chartája (ld. fenti 18. bekezdés), valamint a Módosított Európai Szociális Karta (ld. fenti 19. bekezdés) szellemével összhangban – hasonló megfontolások miatt semmisítette meg az alapul szolgáló hazai rendelkezést.

35. A fenti megfontolások elegendőek a Bíróság számára annak megállapításához, hogy a jelenlegihez hasonló polgári jogi jogokkal kapcsolatos jogvitákban az ilyen korlátozott felülvizsgálat a 6. cikk 1. bekezdése alapján nem tekinthető hatékony bírósági felülvizsgálatnak. Ezért a kérelmező bírósághoz forduláshoz való jogát megsértették (ld. *Obermeier v. Austria*, 28 June 1990, § 70, Series A no. 179; és, a

contrario, A. Menarini Diagnostics S.R.L. v. Italy, no. 43509/08, §§ 57- 67, 27 September 2011).”

A felperessel szemben alkalmazott Ktv. 17. § (1) bekezdése – amely a Ktjt. 8. § (1) bekezdésével azonos szó szerinti jogszabályi rendelkezéseket tartalmaz – az EJEB-nak hivatkozott ítéletei szerint az EJEE 6. cikkelyébe ütközik.

Ezt követően az EJEB-a az N.K.M. kontra Magyarország ügyben 2013. november 26-án – lényegileg a hivatkozott fenti üggyel azonos tényállás mellett 73.743/11 ügyiratszámom – szintén Magyarországot elmarasztaló ítéletet hozott. A hivatkozott határozatok időközben véglegessé váltak.

Utalunk arra, hogy a fenti ügyben **a kérelmező jogviszonyát a jelen perhez hasonlóan a Ktjt. 8. § (1) bekezdésének b) pontja alapján indokolás nélküli felmentéssel szüntették meg, és az ítélet 8. pontja alapján megállapítható, hogy Magyarország nem is vitatta az EJEE 6. cikkének megsértését.**

Megemlítjük továbbá, hogy az EJEB előtt folyamatban volt másik ügyben, dr. Polgár Ákos kontra Magyarország közötti 23.174/11 szám alatti eljárásban a kérelmező és Magyarország között egyezség jött létre, továbbá hivatkozunk az azonos tartalmú további ügyekre is: Soproni kontra Magyarország; V.F.E. kontra Magyarország; K.I. kontra Magyarország; M.P. kontra Magyarország; Ko.I. kontra Magyarország)

Megállapítható, hogy a fenti ügyekben a Ktjt. 8. § (1) bekezdésének b) pontja alapján indokolás nélkül elbocsátott kérelmezőket Magyarország kártérítésben részesítette, így a hivatkozott ügyekben végül egyezséggel zárult az eljárás az EJEB előtt.

Az Egyezmény 6. Cikk 1. pontja szerint „**a Magas Szerződő Felek vállalják, hogy magukra nézve kötelezőnek tekintik a Bíróság végleges ítéletét minden ügyben, amelyben félként szerepelnek**”.

Az Alkotmánybíróság – az Alaptörvény 24. cikk a (2) bekezdés f) pontjában foglalt hatáskörében – megsemmisítheti a nemzetközi szerződésbe ütköző jogszabályt vagy jogszabályi rendelkezést, illetve sarkalatos törvényben meghatározott jogkövetkezményt állapít meg.

Az Alaptörvénynek sem ez a szabálya, sem az Abtv. 32. § (2) bekezdése nem tesz különbséget a jogszabályok között abból a szempontból, hogy hatályban vannak-e az indítvány elbírálásakor, vagy csak alkalmazandók az állam szervei által.

A nemzetközi szerződésekkel kapcsolatos eljárásokról szóló 2005. évi L. törvény 13. § (1) bekezdése alapján a nemzetközi szerződés értelmezése során az adott nemzetközi szerződéssel kapcsolatos jogviták eldöntésére joghatósággal rendelkező szerv döntéseit figyelembe kell venni.

Bírói eljárásban egyébként is gyakran előfordulhat, hogy időközben hatályát veszített jogszabályt kell alkalmazni, amint az a jelen esetben is fennáll, mivel megítélésünk szerint ez a jogi helyzet.

Az Alaptörvény Q) cikk (2) bekezdése azt a kötelezettséget rója az államra, hogy

nemzetközi jogi kötelezettségeinek teljesítése érdekében biztosítsa a nemzetközi jog és a magyar jog összhangját.

Utalunk arra is, hogy e rendelkezés megfelel az előző Alkotmány 7. § (1) bekezdésében foglalt szabálynak, ezért a **T. Alkotmánybíróság a 13/2013. (VI. 17.) AB határozatban foglaltakat irányadónak tekintette** hivatkozott eljárása során.

Az **7/2005. (III. 31.) AB határozatban** a testület rámutatott arra, hogy **a jogállamiság alkotmányos elve** [Alkotmány 2. § (1) bekezdés, jelenleg: Alaptörvény B) cikk (1) bekezdés] jelenti egyrészt a jogalanyok belső jognak (az Alkotmánynak és az alkotmányos jogszabályoknak) való alávetettségét, **másrészt a magyar állam által vállalt nemzetközi jogi kötelezettségeknek való megfelelést.**

A jogállamiság tételéhez képest az Alkotmány 7. § (1) bekezdése speciális alkotmányos rendelkezés, amely a belső jogi rendelkezések és a vállalt nemzetközi kötelezettségek egymáshoz való viszonyát rendezi. A nemzetközi kötelezettségvállalás végrehajtása, (adott esetben a szükséges jogalkotási feladat teljesítése) a jogállamiságot, ezen belül a nemzetközi jogi kötelezettségek jóhiszemű teljesítését magába foglaló Alkotmány 2. § (1) bekezdéséből, valamint a nemzetközi jog és belső jog összhangját megkövetelő 7. § (1) bekezdésből fakadó köteletség, amely attól a pillanattól fennáll, amikortól a nemzetközi szerződés (nemzetközi jogi értelemben) kötelezi Magyarországot. [ABH 2005, 83, 85–87.] [31]

A nemzetközi szerződésben vállalt kötelezettség megszegése tehát nem csupán az Alaptörvény Q) cikkének (2) bekezdésével, de a jogállamiságot biztosító B) cikk (1) bekezdésével is ellentétes. Figyelemmel arra, hogy jogszabály az Alaptörvénnyel nem lehet ellentétes [Alaptörvény T) cikk (3) bekezdés], a Q) cikk (2) bekezdésének, illetve a B) cikk (1) bekezdésének sérelme miatt a nemzetközi jogba ütköző belső jogszabályt főszabály szerint az Alkotmánybíróságnak meg kellene semmisítenie.

Az Alaptörvény Q) cikk (2) bekezdéséből egyebek között az következik, hogy a nemzetközi jog és magyar jog összhangjának biztosítása nemcsak jogalkotói feladat, hanem valamennyi állami szervnek kötelezettsége, amikor a jogszabályokat értelmeznie kell. Ez azt jelenti, hogy az alkalmazandó jogszabályt a nemzetközi jogra is figyelemmel, azzal összhangban kell értelmezni.

A jelen esetben nemzetközi bíróság által nemzetközi szerződésbe ütközővé nyilvánított szabályról van szó, amelyet **a törvény időközben történt hatályon kívül helyezése ellenére a folyamatban lévő bírósági ügyben alkalmazni kellene.** Az Abtv. 42. § (1) bekezdésének a kötelező megsemmisítést előíró és az Abtv. 45. § (4) bekezdésének az alkalmazási tilalomra vonatkozó szabályai együttes értelmezése akkor nincs ellentétben a nemzetközi jog és a magyar jog összhangjának biztosítására vonatkozó kötelezettséggel, **ha az Alkotmánybíróság a nemzetközi egyezménybe ütköző jogszabály alkalmazási tilalmát rendeli el a folyamatban lévő bírósági eljárásokban.**

Ennek hiányában Magyarország bíróságai arra kényszerülnének, hogy nemzetközi egyezménybe ütköző jogszabályt alkalmazzanak, amely további folyamatos Egyezmény sértéseket és EJEB előtti eljárásokat fog eredményezni.

Az Emberi Jogok Európai Bírósága maga is utalt rá, hogy az eljárásban részletesen ismertetett K.M.C. v. Magyarország ügyében hozott jogerős ítéletének 34. pontja és az Abh. érvrendszere továbbá az abban felhívott strasbourgi precedensei valóban egybevágóak, sőt megfelelnek az Európai Unió Alapjogi Chartájában és az Európai Szociális Chartában foglaltaknak is. Az Alkotmánybíróság tíz éve kimondta, hogy az Emberi Jogok Európai Bíróságának felfogása a magyar joggyakorlatot alakítja és kötelezi [18/2004. (V. 25.) AB határozat, ABH 2004, 303, 306.]

Jelen perben tehát a Nyíregyházi Törvényszék azzal a helyzettel szembesült, hogy a jelen esetben a **pozitív magyar jog ellentétes** a vonatkozó **nemzetközi jogi [az Alaptörvény Q) cikke és az Alaptörvény negyedik módosítása óta a Záró és vegyes rendelkezések 8. pontjában újra megerősített *pacta sunt servanda* elvével]** és az **Európai Unió jogrendszerének alapelveivel [az Alaptörvény E) cikke értelmében]** is, ráadásul az a strasbourgi és a luxemburgi bírósági gyakorlat fényében ítélete jelen munkaügyi perben sem egeztethető össze azokkal.

Hangsúlyozandó, bár jóllehet az EJEB előtti eljárásokban a Magyar Állam volt a közvetlenül elmarasztalt fél, ugyanakkor nyilván **elmarasztaltak minősülnek a magyar állam azon közigazgatási és egyéb jogalkalmazó szervei – köztük az alperes is – melyek a törvénnyel kihirdetett nemzetközi szerződéssel ellentétes magyar jogszabály hatályosulásában közreműködtek.**

Ezzel kapcsolatban utalunk arra, hogy a szakirodalom alapján **a nemzetközi jogforrás – kihirdetési formájától függetlenül – felette áll a hazai jogforrásoknak, az Alaptörvényt kivéve**¹. (dr. Patyi András és dr. Varga Zs. András)

Álláspontunk szerint a Nyíregyházi Törvényszék jogalkalmazóként alkotmányos kötelezettségét az Alaptörvény Q) cikk (2) bekezdése és B) cikk (1) bekezdése szerint akkor tudta volna teljesíteni, ha a törvénnyel kihirdetett nemzetközi szerződéssel ellentétes azonos vagy alacsonyabb szintű magyar jogszabályt a jogalkalmazás során annak figyelembevételével értelmezi, **ennek során pedig hivatalból észlelve a hivatkozott rendelkezés Alaptörvénybe és nemzetközi szerződésbe ütközését, alkalmazásának kizárása iránt az Abtv. 32. § (2) bekezdése alapján kezdeményeznie kellett volna a T. Alkotmánybíróság eljárását, különös tekintettel arra, hogy erre vonatkozó felperesi indítvány is volt.**

A 98%-os különadó vonatkozásában született AB döntés, és a jelen eljárásban is irányadó tényállás között **eljárásjogi szempontból teljes azonosság fedezhető fel:**

- Adott egy nemzeti tagállami jogszabály, amelyről több magyar állampolgár is azt állítja, hogy jogellenes és európai uniós jogelveket, valamint nemzetközi szerződésben is vállalt alapjogokat sért,
- az adott jogszabályt időközben módosítják/hatályon kívül helyezik, azonban az ezt megelőzően keletkezett jogviszonyokban azt alkalmaznia kell(ene) az ügyekben eljáró bíróságoknak,
- az adott jogszabály kapcsán a strasbourgi emberi jogi bíróság több esetben is megállapítja az EJEE-be ütközést és Magyarországot kártérítés megfizetésére kötelezi.

¹ lásd. Patyi András és Varga Zs. András által írt „Általános Közigazgatási Jog c. egyetemi tankönyv 2012, 98. oldalát

Egyetlen egy lényeges különbség azonban fennáll: a 98%-os különadóra vonatkozó jogszabály, illetőleg az ennek vonatkozásában született EJEB döntsek alapján az ügyben eljáró bíróságok az AB-hoz fordultak, amely kizárta a nemzetközi szerződéssel ellentétes nemzeti jogszabály alkalmazhatóságát a folyamatban lévő ügyekben, míg azt jelen perben alkalmazandó a Ktv. 17. § (1) bekezdése, illetőleg az EJEB ennek vonatkozásában született fenti döntései kapcsán ilyen megkeresésre a bíróságok részéről még nem került sor, holott annak eredménye a hivatkozott AB döntés alapján szinte egyértelműnek mondható: az alkalmazhatóság kizárása.

Ismételten hivatkozva, az Abtv. 32. § (2) bekezdése értelmében a bíró – a bírósági eljárás felfüggesztése mellett – az Alkotmánybíróság eljárását kezdeményezi, ha az előtte folyamatban levő egyedi ügy elbírálása során olyan jogszabályt kell alkalmazni, amelynek nemzetközi szerződésbe ütközését észleli.

Az Abtv. hivatkozott szakasza értelmében az eljárás felfüggesztése és az Alkotmánybíróság eljárásának a kezdeményezése nem mérlegelési jogkörben meghozható döntse, hanem kötelezettsége annak a bírónak (bírói tanácsnak), aki az alkalmazandó jogszabály Alaptörvénybe illetve nemzetközi szerződésbe ütközését észleli. Erre vonatkozóan egyébként a felperes határozott részletesen indokolt indítványt is tett. Tekintettel a hivatkozott rendelkezésekre a Nyíregyházi Törvényszék ítélete súlyos alkotmányos alapjog sértést valósít meg. Jelen eseten pedig a K.M.C. kontra Magyarország, és az N.K.M. kontra Magyarország ügyben nemzetközi bíróság által hozott végleges ítéletek alapján az alkalmazandó nemzeti jogszabály nemzetközi szerződésbe ütközése egyértelmű, azaz az Alkotmánybírósági eljárás kezdeményezése a Nyíregyházi Törvényszék részére – akár hivatalból is – a felperes Alaptörvényben, illetve az EJEE-ben biztosított alapjogai védelmében a törvényszék részére nem képezhetne volna mérlegelés tárgyát az kötelező lett volna részére a felperes esetében is.

Megítélésünk szerint alkotmányos szempontból jelen ügyben visszás helyzet áll elő, mivel a T. Alkotmánybíróság a jogbiztonság elvére hivatkozva korábban jelen perben is alkalmazandónak ítélte a Ktv. 17. § (1) bekezdését, ugyanakkor III/1499/2013. sz. határozatában szintén többek között a jogbiztonság elvére hivatkozva mondta ki egy nemzetközi szerződésekbe ütköző törvény visszamenőleges hatályú általános alkalmazási tilalmát is.

Jelen ügyben tehát a jogbiztonság alkotmányos elve konkurál a jogbiztonság alkotmányos alapelvével, illetve a nemzetközi szerződésekben vállalt kötelezettség Alaptörvényben is rögzített elvével.

Tekintettel arra, hogy az EJEB-nak eddig meghozott mindkét ítélete megállapította EJEE hivatkozott rendelkezése megsértését, továbbá ezt az EJEB előtt a Magyar Állam képviselői is elismerték az nemzetközi bíróság eljárása során, így az Alaptörvény hivatkozott rendelkezései álláspontunk szerint nem teszik lehetővé Magyarország által ratifikált és a belső jog részévé transzformált nemzetközi szerződésekbe ütköző, továbbá Alaptörvény ellenes jogszabályi rendelkezések nemzeti bíróság által a felperessel szemben történő alkalmazását.

Figyelemmel a hivatkozott az EJEB-nak ítéleteiben jelen alkotmányjogi panasz elbírálása során is releváns fontos megállapításaira, melyek a támadott alapügyben hozott döntés Alaptörvény és nemzetközi szerződésbe ütközését támasztják alá, a támadott ítélet

releváns részeire tekintettel indítványozom továbbá azt is, hogy a T. Alkotmánybíróság tekintse jelen alkotmányjogi panaszom érvrendszerének azokat, alapjogvédelmi feladatainak ellátása során.

V.

Kérelem

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Az előzőekben kifejtetteket összefoglalva kérem, hogy az alkotmányjogi panaszban foglaltakat elbírálva folytassa le a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvénynek a Ktv. módosításáról rendelkező 2010. évi CLXXIV. tv. 1. §-ával megállapított 17. § (1) bekezdése Alaptörvénnyel való összhangjának, továbbá nemzetközi szerződésbe ütközésének, valamint jelen ügyében történő alkalmazhatóságának vizsgálatát. Indítványozom, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg, hogy a alapügyben hozott döntés (Nyíregyházi Törvényszék mint másodfokú bíróság 4.Mf.20.163/2014./6. számú ítélete) az Alaptörvényben biztosított alapjogaimat sérti, az nemzetközi szerződésbe ütközik, az Alaptörvény, vonatkozó rendelkezései téves értelmezésén alapul; és mindezekre tekintettel semmisítse meg azt.

Szíves eljárásukat megköszönve

Nyíregyháza, 2015. január 12.

Tisztelettel:

